

handlede. Denne er ingenlunde — den er ligesaa lidt bleven det ved den Afstemning, der forleden fandt Sted med Hensyn til § 1, som den var det iforveien — en Anstalt, der egentlig er en Fiktal af Statskassen. Ivertimod, hvad enten Anstalten har 3 eller 5 særskilte Formuer eller kun een Formue, saa staaer det fast, at det er en Anstalt, som ialfald har sin egen Formue, der vel, hvis Anstalten engang ophører at bestaae, kan tilfalde Staten, men som indtil videre skal tjene til at fyldestgjøre de paa Anstalten hvilende Krav. Denne Formue skal endog i paakommende Tilfælde suppleres af Statskassen. Anstalten har slet ikke noget Statskassen umiddelbart vedkommende Diemed, hvad jeg strax den første Dag ved Begyndelsen af denne Forhandling gjorde opmærksom paa. Den hele Anstalt gaar ud paa Forretninger, som kunne medføre et meget betydeligt Ansvar, der først kommer frem og gør sig gjældende efter længere Tids Forløb, og derfor er Sikkerhed og Selvstændighed af overordentlig Bigtighed for dens Vedkommende. Finantsministerens Stilling til Anstalten er derfor egentlig ogsaa nærmest blot den at paalee, at der handles med Forsigtighed, saa at Statens Garanti ikke exponeres; hans hele Indflydelse paa den bør væsentlig være en negativ, der forhindrer ufloge, for ikke at tale om ulovlige, Beslutninger. Naar man taler om, at man bør lade en saadan Anstalt virke saaledes, at Finantsministerens Ansvar ikke bliver taget fra ham, saa forverler man derved paa en ganske besynderlig Maade det politiske Ansvar og det administrative Ansvar, som en Minister kan have for Foranstaltninger, hvis Følger fremtræde strax eller dog i hans Embedstid, med det tekniske Ansvar, om jeg maa kalde det saa, og det omhyggelige oconomiske Ansvar, som Hayes for Bestyrelsen af en saadan Anstalt, som mulig først vil fremtræde om mangfoldige Aar med sørgelige Følger, efterat den nuværende Minister forlængst er gaaet bort. Dette Ansvar er et ganske andet Ansvar end det politiske eller administrative. Ved en Anstalt som denne, ved hvilken der skal indgaaes og daglig indgaaes en stor Mængde Contracter, som medføre et for lang Tid gjældende Ansvar, idet Summen af de ved alle disse

Contracter stiftede Forpligtelser løber op til et meget stort Beløb, ja til Millioner, for hvilke Ansvaaret kommer til at hvile paa Fremtiden og paa Statens Garanti i Fremtiden, er det første Hensyn, som bør lages, Hensynet til dens Sikkerhed og Selvstændighed. Hvis det nu var en privat Anstalt, hvorom der var Tale, hvorledes vilde man saa søge at faae dette Hensyn tilfredsstillet? Der er ingen Tvivl om, at man vilde søge at naae det ved at vælge en collegial Bestyrelse. Der eksisterer ikke, troer jeg, nogen saadan Anstalt, uden at den har en collegial Bestyrelse, valgte af de virkelig Interesserede. De virkelig Interesserede, der have den nærmeste Interesse for Bestyrelsens Omhu og for Anstaltens Sikkerhed, ere ikke i og for sig de Forsikrede, men det er egentlig de Actionairer, som med en Deel af deres Formue skulle bære Ansvaaret for Anstalten, og som ogsaa tilegne sig Overskudet af den. I en Anstalt som den heromhandlede, i hvilken der ikke er Actionairer, men blot Interessenter, der ere forsikrede i Anstalten, kan man nu ikke tænke paa at faae et Repræsentantskab, der virkelig kom til at varetage Anstaltens Interesser imod alle de enkelte Interesser, som kunde gøre sig gjældende, og man kan derfor heller ikke lade en collegial Bestyrelse fremgaae af et saadant Repræsentantskabs Valg. Naar Staten paatager sig Ansvaaret for Anstalten, maa Staten derhos naturligtvis ogsaa have en væsentlig Indflydelse paa Bestyrelsen. Men Bestyrelsen maa ogsaa her være collegial — deri er jeg fuldkommen enig med det ærede Medlem, der sidst havde Ordet, fordi der kun derved faaes virkelig Consequents i Bestyrelsen, faaes Sikkerhed for Opretholdelsen af alle Regler, Sikkerhed imod Indflydelsen af enhver Gunst og enhver Ugunst, enhver Fordom og ethvert Lune. Denne Sikkerhed, kan man gjerne sige, skal ogsaa Hayes ligeoverfor Finantsministeren. Det kunde nemlig godt tænkes, at en Finantsminister i enkelte Diebliske, under Indflydelsen af Duffer, der kunde være meget legitime og meget hæderlige, kunde føle sig henreven til at ville udøve et Tryk paa Bestyrelsen, som ikke var berettiget. Bestyrelsen bør derfor ogsaa have den fornødne Kraft ligeoverfor Finantsministeren. Men alt